

3/537

ZMENA

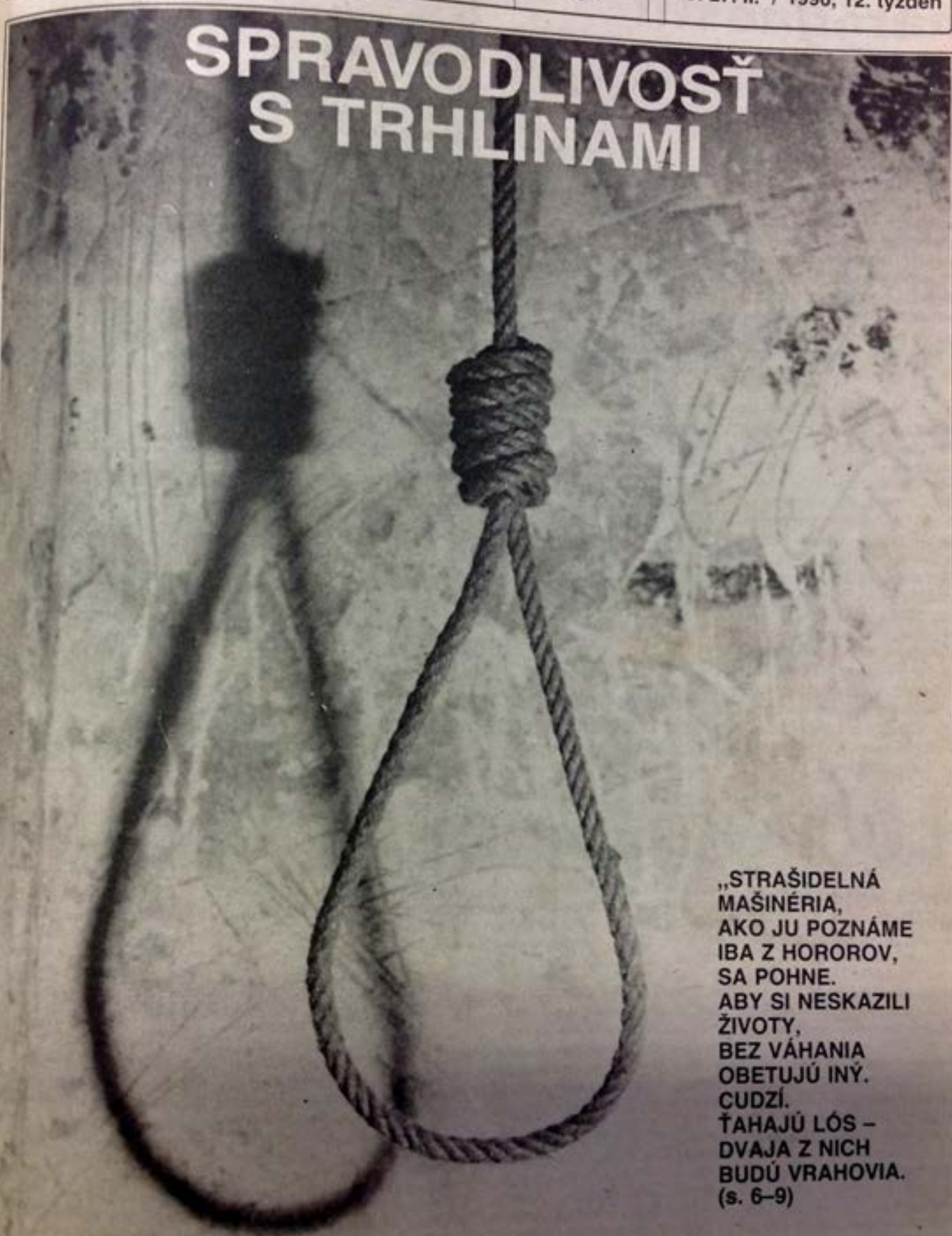

NEZÁVISLÝ
TÝŽDENNÍK

Cena
2,50 Kčs

Č. 27. II. / 1990, 12. týždeň

SPRAVODLIVOSŤ S TRHLINAMI

„STRAŠIDELNÁ
MAŠINÉRIA,
AKO JU POZNÁME
IBA Z HOROROV,
SA POHNE.
ABY SI NESKAZILI
ŽIVOTY,
BEZ VÁHANIA
OBETUJÚ INÝ.
CUDZÍ.
ŤAHAJÚ LÓŠ –
DVAJA Z NICH
BUDÚ VRAHOVIA.
(s. 6–9)

„Strašidelná mašinéria, ako ju poznáme iba z hororov, sa pohne. Aby si neskazili životy, bez váhania obeťujú iný. Cudzí. Tahajú lós – dvaja z nich budú vrahovia. Na štyrikrát preložené papieriky vydajú ortiel – vraždiť bude Kocúr a Andrášik. Ostatní však musia byť pri čine. Spoluvinou si treba zabezpečiť mlčanie. A ona – počúva strašné rozčanie. A ona – počúva strašné rozčanie. A ona – počúva strašné rozčanie. Ale hodnutie, bezmocná a zúfalá. Ale možno zastaviť tento stroj smrti? Zviažu jej za chrbtom ruky, zaviažu obeť šatkou ústa, zabalia ju do deky a obozretne vynesú do auta. Zamieria na Nitru. Za Sencom odbočia doprava. (Ešte vždy je čas.) Zaparkujú autá pri jazierku. (Ešte vždy je čas.) Vynesú Ludku von. (Ešte vždy je čas.) Potom ju chytia Kocúr, Andrášik a Brázda, zanesú do vody a utopia. Ostatní – okrem Lachmana a Zimákovkej – dozerajú...“
(Smena na nedeľu, 13. 5. 1983)

Brutálna vražda študentky v novom svetle starých faktov

SPRAVODLIVOSŤ S TRHLINAMI

Keď zomrie mladý človek, je to nespravodlivé. Keď zavraždia mladé dievča, je to obľudné. Znášenie a zavraždenie študentky Ludmily Cerveňovej vyvolalo búрку rozhorčenia, odporu, zdesenia. Mená vrahov sa stali synonymom krutosti, zvrhlosti, morálneho úpadku a chladnokrvného cynizmu.

9. júla 1976 trávila 20-ročná poslucháčka medicíny Ludmila Cerveňová svoj brigádnicky večer na diskotéke v bratislavskom UNIC-klube na internáte Mlynská dolina. Pred pol jedenástou odišla. Mala odcestovať rýchlikom do Košíc za svojím priateľom. Priateľ čakal na stanici márne. Niekoľko dní nato vylovili obyvateľa Kráľovej pri Senci z potoka Čierna voda mŕtvolu mladého dievčata. Bola od pása nahá, s rukami zviazanými za chrbtom. Neďaleko sa našla

taška, odhodnené skriptá, stratená sandálka. Ludka sa už domov nevrátila. Otec prišiel do márnice identifikovať svoju mŕtvu dcéru...

Prešlo dlhých päť rokov. V roku 1981 začalo trestné stíhanie proti siedmim mladým mužom. Dňa 25. apríla 1983 zamietol Najvyšší súd SSR odvolanie proti rozsudku Krajského súdu, ktorý odsúdil obžalovaných Romana Brázdu, Ing. Miloša Kocúra, Ing. Milana Andrášika, Stanislava Dúbravického, Ing. Františka Čermana, Ing. Pavla Beďača a Juraja Lachmana za trestný čin vraždy a iné trestné činy, spáchané voči Ludmile Cerveňovej, na tresty odňatia slobody až do výšky 24 rokov. Týmto rozhodnutím sa odsúdenie páchateľov stalo právoplatným.

Kto sa už len po rokoch roz-

pamätá, čo robil v ten a ten deň? Siedmi páchatelia a mnohí svedkovia sa za výdatnej pomoci vyšetrovacích orgánov roz-pamätáť museli. Podľa verzie, ktorú uznal súd, boli všetci v onen večer na diskotéke v UNIC-klube. Po skončení diskotéky chcela hlučná, podnapitá partia Nitrančanov pokračovať v zábave. Cestou z internátu im pri autobusovej zastávke padla do oka Ludmila, tak ju vtiahli do jedného z dvoch áut a uniesli. Miestom konania bujarých orgii mal byť rodinný dom v Prievoze, bývalý privát Andrášika a Čermana, ktorí „zabudli“ prísnej pani domácej vrátiť kľúče. Na priváte Ludmilu nútili piť, surovo s ňou zaobchádzali a nakoniec ju znásilnili. Zo strachu pred následkami sa rozhodli dievča zavraždiť. Utopili ju v termálnom jazierku neďaleko Kráľovej pri-

Senci. Aby sa telo nenašlo, hodili mŕtvu Ludmilu do potoka Čierna voda.

Generálny prokurátor ČSSR, príbuzní obeť a široká verejnosť žiadali trest najvyšší – smrť. Ale súd rozhodol inak. Krátko pred zostavením záverečnej reči dostal prokurátor príkaz z Federálnej generálnej prokuratúry navrhnúť tri tresty smrti. Bolo síce jasné, že v tomto prípade je to návrh nepodstatný, ale prokuratúra má svoju hierarchiu a o rozhodnutí nadriadeného orgánu nie je možno diskutovať.

Trest smrti za vraždu – a nepodstatný?

V tomto prípade bolo veľa množstvo nezrovnalostí a neobjasnených momentov. Mohlo by sa zdať – maličkosti – keď prípad bol odhalený až po 5 rokoch. Sporné však boli také zá-

važné momenty, ako mŕtvola, konané svedectvo, miesto činu a nakoniec aj priznania páchatelov.

ŠTYRI MŔTVOLY?

Prvé, čo nás zarazilo a prinútilo zapochybovať o správnosti vyriešeného súdu, bolo niekoľko verzií o nájdení mŕtvice.

Verzia prvá: „V roku 1976, keď bolo nájdené telo ženy v potoku Čierna voda, bola na príslušný KV KSS zaslaná tzv. zvodka. Hovorí sa tu o mŕtvole mladej ženy, znásilnenej, silne zohyzdenej reznými ranami. Túto správu prebrali aj hromadné oznamovacie prostriedky.“ (Z rozhovoru s obhajcom JUDr. V. Vrbom, 7. 2. 1990)

Verzia druhá: Ide o mŕtvolu ženy asi 40-ročnej. Oblečená mala čierny sveter vpredu na zapínanie, čiernu podprsenku. Na hrudníku vidieť známky rozkladu. Úmrtie mohlo nastať pred 7-10 dňami. (Zápis o obhládke mŕtvice, 14. 7. 1976, MUDr. A. Kalašová)

Verzia tretia: Mŕtvola ženy vo veku 20 rokov. Na mŕtvole bol oblečený kabátik z texaskoviny, na sebe mala podprsenku nepoškodenú, zapnutú, asi bielej farby. Koža na celom povrchu hnľobne zmenená. Vlasy sú oddelené, ale dodané k pitve. Zistené pokročilé hnľobné zmeny na celom povrchu tela s cárovitými a olupujúcou kožou a oddelenými vlasmi. Stupeň hnľobných zmien na povrchu tela ako aj na orgánoch svedčí o tom, že mohla byť vo vode 4-5 dní. Pri podrobnej pitve vonkajších a vnútorných ženských orgánov sme nezistili žiadne stopy násilnia, ktoré by poukazovali na to, že na menovanej bola vykonaná sulož, alebo iná sexuálna manipulácia. Pre hnľobu nebola zisťovaná prítomnosť spermii. (Protokol o súdnej pitve, 16. 7. 1976, MUDr. M. Kokles, MUDr. V. Porubský)

Verzia štvrtá: „Keď sme ju vyťahovali z vody, bola úplne zachovalá. Mala krásne dlhé čierne vlasy, v nich uchytené riasy. Žiadne stopy násilnia na nej neboli. Ešte sme si so Šuplatom vraveli: to musela byť fešanda. Črty tváre? Ešte dnes by som ju spoznal!“ (Z rozhovoru s priamym svedkom M. Dolinským, 4. 2. 1990)

Patológia je predsa najekaknejšou medicínskou vedou,

prečo teda existujú také do očí bijúce nezrovnalosti v popise nájdeného tela? Vyšetrovatelia to pravdepodobne považovali za nepodstatné.

Zostaťme však pri verzii, ktorú vzal do úvahy súd, opierajúc sa o protokol zo súdnej pitvy. V záverečnom posudku v bode VII. sa vylučuje možnosť znásilnenia či inej sexuálnej manipulácie. Na žene však podľa verzie vyšetrovateľov môžu viacerí muži vykonať znásilnenie bez toho, aby jej ženské orgány ostali nejakým spôsobom poškodené.

Dohady by sa vyriešili, keby bola zisťovaná prítomnosť spermii. To však pre pokročilé štádium hnľobu nebolo možné. Ved ak by sa potvrdilo, že Ludmila nebola znásilnená, neexistoval by motív vraždy.

Ani prokurátor nevedel objasniť pôvod rozporuplných popisov. Nepoznal ani dôvod, prečo bola mŕtvola spoločená už po dvoch mesiacoch, keď prípad bol stále nevyriešený.

vala na tom, že na žiadnej diskotéke nebola, že niektorých z obžalovaných pozná len z videnia alebo vôbec nie a že v kritickom čase bola na telovýchovnom sústreďení na splave Hrona. Jej „vystúpenie“ na hlavnom pojednávaní jej vynieslo trest odňatia slobody v trvaní 2,5 roka za krivú výpoveď. Ale ktorá výpoveď bola krivá?

„Vždy si vybrali také dni, ktoré podmieňovali môj psychický stav. Bolo to v čase, keď som bola tehotná, alebo ma vzali na 2-3 dni od dieťaťa, ktoré som kojila. Dieťa bolo iba na čaji. Potom šli na mňa tak: veď my vieme, že ste tam boli, že ste tam robili striptýz. Keď som bola vyčerpaná a zničená, povedala som: Tak dobre, všetko som to robila. Akonáhle som povedala nepravdu, pustili ma. Keď som povedala pravdu, šla som do cely predbežného zadržania. Dokonca v roku 1981 som bola vo vyšetrovacej

isť. A porozprávajte nám, ako ste tým stopom išli.

– Ale ja som žiadnym stopom nešla...

Pochopila som, že to nemá význam. Rozhodla som sa, že na súde poviem, ako to bolo. Bála som sa, že tým chlapcom ublížim, keď som podpísala niečo, čo nebola pravda. Ale bála som sa aj o svoje dieťa.“ (Z rozhovoru s MUDr. V. Zimákovou, 6. 2. 1990)

Dotvára sa vyšetrovacia verzia, podľa ktorej Viera odchádza večer, nikým nespozorovaná, do 200 km vzdialenej Bratislavy na diskotéku. Je neskoro, nejde už žiaden autobus, tak stopuje. Nemá dôvod chodiť do Bratislavy, nemá tam chlapca, rodu, ani priateľku, a už vôbec nejde na nákupy, ako to zdôvodňujú vyšetrovatelia. Na diskotéke sa pridáva ku skupine Nitrančanov, ide s nimi na žúr, robí striptýz, má pomer s jedným z nich, sedí v aute pokiaľ vraždila Ludmilu, potom ju Brázda odviezie naspäť do Revištského Podzámčia. Ráno sa hlási u vedúceho sústreďenia a akoby nič, pokračuje v splave Hrona. Normálne, nie? Dnes má už Viera Zimáková všetko za sebou. Napriek tomu si podala žiadosť o obnovu konania a trvá na tom, čo vypovedala na súde.

SPIACI VŠETKO VIDEL

Jeden z obžalovaných – Juraj Lachman – usvedčil vo svojej výpovedi ostatných spolupáchatelov z trestného činu. Keďže však sám trestný čin múdro prespal, vyviazol s trestom 4 roky. Ani jeden zo svedkov obžaloby, ktorí poznali osobne Pavla Beďača, nepotvrdil jeho účasť na osudnej diskotéke. Opak však neustále tvrdí Juraj Lachman.

„V prípravnom konaní Lachman uviedol, že som ho viedol z diskotéky na privát na Varínskej ulici a odtiaľ domov do Nitry svojim vozidlom Fiat 600, červenej farby. Na hlavnom pojednávaní, keď už poznal nové fakty, svoju výpoveď zmenil. Totiž Fiat 600 červenej farby som nikdy nemal. V kritickom období som vlastnil auto továrenskej značky Fiat 500, žltej farby. Ako bolo zistené, vozidlo tej istej značky vlastnil v tom období aj Lachman. Je možné, aby si majiteľ vozidla Fiat 500 zmyšľal toto auto

KTO POKRIVIL VÝPOVEĎ?

MUDr. Viera Zimákovskej sa ušla zvláštna úloha. Ako priama účastníčka celého deja mala usvedčiť všetkých páchatelov z trestných činov únosu, znásilnenia a vraždy. Dôvodom, prečo nebola sama stíhaná za spoluúčasť, bolo to, že je žena, nemohla znásilňovať a nemala teda motív vraždy. Počas vyšetrovania páchatelov skutočne usvedčila. Na hlavnom pojednávaní svoju výpoveď odvolala a tr-

vázbe mesiac. A stále ako svedkyňa.“

Medzičasom si Viera zistila podľa indexu, že v kritickom čase bola na telovýchovnom sústreďení. Vyšetrovateľom poslala list, v ktorom im vysvetlila, že podpísala pod nátlakom a pripojila zoznam účastníkov splavu.

„Znovu sa začalo vyšetrovanie.“

– Overili sme si, že ste na tom Hrone boli, ale zistili sme aj to, že ste odtiaľ mohli odísť.

– A ako, pýtala som sa.

– No stopom ste mohli od-

a inou značkou? Je možné, aby si držel vodičského preukazu, u ktorého je vylúčená farbosleposť, zvyš červenu farbu so žltou?" (Stážnosť pre porušenie zákona, Ing. Pavol Bedač)

Pavlo Bedač tam v žiadnom prípade nemohol byť, lebo tie dva osudné dni sme boli spolu. Vozičko mal nepojazdné, ja sám som mu ho robil. Chodil som aj do Bratislavy a videl som, ako tam jedná so svedkami. Aj so mnou, keď mi povedal, že nepotrebuje svedkov obhajoby, ale obžaloby, a aby som sa pratal. V tom čase mal žltú Fiatku 500, robil som na nej brzo a všetku robotu. Ešte dnes si spomínam, že to auto stálo najmenej desať dní na bandasko bez kolies." (Z rozprávania Iva Bisa, 20. 1. 1990)

Juraj Lachman si svoj trest odpykal. Aj on však podal žiadosť o obnovu konania a svoje vtedajšie výpovede v plnej miere odvoláva.

Alibi nie je žiadne alibi, lebo kto ho má, akoby ho nemal. František Čerman a Milan Andrášik boli v spomínaný večer na diskotéke v spoločnosti dvoch francúzskych sestier Sylvie a Lydie Cohen. Celý čas boli spolu a spolu sa aj vrátili domov. Sestry Cohen sa však do Československa na hlavné pojednávanie napriek snahám nedostali. Boli vypočuté len v Paríži na ambasáde, kde jedna zo sestier predložila svoj denník. Splietla sa v ňom o jeden deň v súvislosti s návštevou pražskej synagogy a židovského cintorína. Tento dátum nebol dňom zločinu, ale bol dostatočným dôvodom, aby vyšetrovacie orgány rozhodli, že Francúzky nebudú svedčiť. Aj tak by klamali...

KTO SA ZLOMÍ, TEN JE VRAH

„Zobrali ma skoro ráno, hneď na druhý deň po promócií. Po štátniciach som bol úplne na dne, hlava mi brnela z predošlého dňa. Nemal som najmenejšie tušenie, čo sa robí. Vytasili na mňa obvinenie z vraždy, vraj je v tom aj Brázda, Čerman, Andrášik.

Upodozrieval som ich, že niečo vyvedli, ale stále som dúfal, že sa to vysvetlí. Na druhý deň mi vyšetrovatelia naznačili, že ak budem stále tvrdiť, že nič neviem, všetko hodia na mňa a ja dostanem štránok. Psychicky som sa celkom zrútil. Žiadal som si psychiatra, lebo som si začal namýšľať, že som tam bol, ale v strašnom šoku som na všetko zabudol. V hrôze a zmätku som začal vymýš-

znanie, nahraté na páske, bolo jedným z pilierov obžaloby.

Silným tromfom v rukách prokurátora boli psychologické posudky obžalovaných. Hoci ich vypracoval uznávaný súdny znalec, len fažko sa možno ubrání pocitu jednostrannosti. Súdci podľa nich, fažko by bolo najšf osoby, ktoré by mali pre sexuálny zločin a vraždu väčšie predpoklady, ako práve títo siedmi.

ť. Potrebovali niekoho zlomiť, a bol som to ja.

Napríklad mi ukázali album s fotografiami. Poznával som svojich známych. Pri fotke neznámeho dievčaťa som povedal, že ju nepoznám. Zozadu som zrazu dostal také zaucho, že mi hlava tresla o stôl. Napadlo ma, že to bude Cervanová. „Tak vidíte, ako ste ju spoznali,“ povedal mi vyšetrovateľ.“ (Z rozprávania Ing. M. Kocúra, 19. 2. 1990)

Milošovi Kocúrovi nepomohlo, že svoju výpoveď odvolal. Pri-

SEDEM ZVRHLÝCH

Všetci sa zhodne vyznačujú nadpriemerne vysokým IQ, agresivitou, cynizmom, egocentrizmom, pôžitkárstvom.

Miloša Kocúra charakterizuje nestálosť vzťahov a postojev, egoistická žiadostivosť po pôžitkoch, neschopnosť zniesť odmietnutie ženou, ľahko mobilizovateľná agresivita, cynizmus, absencia súcitu a ľútosti, egocentrizmus. U Romana Brázdu dominujú biologické potreby so súčasným estetickým prežívaním, egoistické a prevažne zmyselné ciele bez ohľadu na spôsob, akým ich do-

siahne. Jeho životná forma je bohémka a požívacká. Milan Andrášik je hypersexuálne založený, so stálou prítomnosťou agresivity, pohotovosťou konat útočne a impulzívne, s egocentrickou motiváciou konania smerom k roztopašnosť ľudovo orientovaného človeka. Hypersexuálne založený je podľa rozsudku aj Stanislav Dúbravický. Zistilo sa u neho zmenšenie sociálnych a morálnych motívov konania, agresivita, cynický negativizmus, sociálna ľahostajnosť, absencia etických a citových zábran, egocentrické akceptovanie sexuálneho konzumu s promiskuitným charakterom, bez citových väzieb. Rozbor osobnosti Františka Čermana odhalil jeho dvojitú povahu, pohotovú verbálnu agresivitu, chýbanie etických a sociálnych zábran, aroganciu, egocentricky ladenú roztopašnosť a požívackosť. Pavol Bedač sa ukázal ako abnormálne labilný, orientovaný na materiálne ciele, s hypokritickým prijímaním cudzích podnetov a preberaním motivácie konania od iných osôb. K Jerajovi Lachmanovi bol znalec najmiernejší. Konštatoval v jeho prípade len nadmernú citlivosť a snahu včleniť sa medzi vrstvy, ktoré vyššie hodnotí.

Sociálna prognóza o možnosti prevýchovy a ďalšieho zaradenia do života bola pre prokurátora podkladom pri navrhovaní trestov. Jednoznačne potvrdzovala, že obžalovaní si ľahko narušili a nezarádili do normálnej spoločnosti.

„Myslím si, že posudky sú poplatné vyšetrovateľom a nemajú nijakú vedeckú hodnotu. Odpísal som si ich a konzultoval s odborníkmi z Bohníc. Rovnako ako sociálne prognózy o nezaráditeľnosti do spoločnosti, i tieto posudky považovali za absurdné.“ (názor obhajcu JUDr. V. Vrba, z rozhovoru 7. 2. 1990)

RIZIKO, TO JE VZRÚŠENIE!

Zašli sme si aj na miesto činu – privát na Varínskej ulici v Prievozе. Pri prezradení dôvodu návštevy sa pani domáci zhrznila. Napriek tomu nás pozvala ďalej a bola ochotná pohovárať sa s nami. Stále trvá na svojej výpovedi. Po odsláňovaní z privátu jej Čerman a Andrášikom kľúče vrátil. V čase vraždy bola sice na liečení, ale

okrem nej v dome bývala jej matka, dvaja synovia a dve nové zomravníčky. Nikto z nich nič mimoriadne nezbadal. Nič nebolo poškodené, rozbité, nič nechýbalo, ani len šnúra na prádlo, ktorú páchatelia údajne vycali z kúpeľne a zviazali ňou nešťastnej obeť ruky.

Na tomto mieste sa však malo odohrať celé prvé dejstvo tragédie - **divoký žúr s alkoholom, stripýzom a znásilnením.** Čerčan aj Andrašik však mali v tom čase svoje vlastné byty, bývali tam sami a je nanajvýš nepravdepodobné, že by sa pre tento účel vrátili do starého podnájmu, kde ich kedykoľvek mohol prekvapiť niekto z nájomníkov. Aj tu poznajú vyšetrovatelia dôvod: s rizikom to chuti viac.

VRÁŤTE MI MOJE DIEŤA!

Byť plný smútku, stiesnená atmosféra, bolesť v očiach. Ľudské fotografie. Pani Cervanová nikdy nezabudne na svoj žiaľ. S opovrhnutím a nenávisťou rozpráva o tých, ktorí pripravili o život jej dcéru. Dodnes je pevne presvedčená o spravodlivosti rozsudku. Iste, nemá dôvod pochybovať a uznávať akékoľvek argumenty v prospech vrahov. Ľudku jej nikto nevráti a jej jediným zadosťučinením je prísny trest páchatelom ohavného činu.

Čo však, ak skutočne nepykajú tí pravi? Nie je o to horšie pomyslenie, že skutoční páchatelia ostali nepotrestaní? Nie je ešte horšie, že vo väzení **MOŽNO** sedia nevinní ľudia?

Jeden z článkov, popisujúcich zločin, mal názov **ZOSTÚPENIE DO PEKIEL.** Zostúpili tam. Do pekiel zúfalstva, krivdy, poniženia. Nielen oni. Rovnako ich rodiny, príbuzní, blízki.

ŽIADAM OSLOBODIŤ!

Znel záverečné reči obhajcov. Smrť - na návrh prokurátora. Rozsudok znel - tresty odňatia slobody v rozpätí od 4 do 24 rokov. Prečo aj tu taký veľký nepomer?

29. mája 1989 spisali všetci obhajcovia list, adresovaný Generálnemu prokurátorovi ČSSR.

Z perspektívy uplynulých rokov nám vystupuje do popredia stále naliehavejšie, že tento proces nebol zameraný na dôsledné zisťovanie skutočnosti, ale na usvedčenie obvinených.

Podľa nás niet pochybností, že dokazovanie nebolo prevedené v dostačujúcom rozsahu, že treba zadovážiť písomné materiály o všetkých vyšetrovacích úkonoch, ktoré boli vykonané, že treba previesť výsluchy svedkov, ktorých navrhovali obvinení, ale ktorí neboli vypočutí, že prevedené dôkazy neboli správne zhodnotené... **Žiadame Vás preto, aby ste podali sťažnosť pre porušenie zákona.** Podpisani: JUDr. Vla-

Všetci odsúdení sú z dobrých fyzickým či psychickým nátlakom možno človeka prinútiť, aby sa priznal k tomu, čo nespáchal. Možno ho dokonca prinútiť, aby v strachu o vlastnú existenciu obvinil druhého. Avšak priznanie nezabavuje zodpovednosť dokázať vinu.

Prečo práve títo slední?

Ktorí mocní tohto sveta dotlačili prípad k takémuto koncu?

Kriminalistické zbormiky sú plné otravných prípadov. Ani jednému sa však nedostalo takej širokej publicity v oznamovacích prostriedkoch.

KDE SÚ

OSTATNÉ DŮKAZY?

Postihnuté rodiny sa celé roky obracajú so svojimi sťažnosťami na všetky možné miesta a inštitúcie. Len rodina Andrašiková ich napísala vyše 150. Odpoveď je zakaždým rovnaká - zamietnutie. Obraciame sa preto s prosbou na súdne orgány, aby viac neváhali s otvorením prípadu. Zároveň vyzývame Federálne zhromaždenie, ako najvyšší zákonodarný orgán, aby prebralo ochranný dohľad nad objektivitou a zákonnosťou obnoveného procesu. 9. marca 1990 sme navštívili aj JUDr. Jozefa Bilčíka, vtedajšieho predsedu senátu Krajského súdu v Bratislave, ktorý rozhodol o prípade. Plne rešpektujeme jeho presvedčenie o správnosti rozsudku a dodržaní zákonných postupov. Avšak justícia - to sú len ľudia a žiaden súd na svete nie je neomylný. Všetci spoločne predsa chceme, aby konečne prehovorila u nás roky umlčovaná spravodlivosť, tak jej dajme slovo!

RENÁTA FODOROVÁ
ELENA LINCZÉNYIOVÁ

Dotatok autoriek: Všetky rozhovory sú nahraté na magnetofónových páskach a citované osoby si plne uvedomujú závažnosť svojich výpovedí. Všetky použité fakty sme získali priamo zo súdnych spisov. Pevne veríme, že sa prípadu ujmu ľudia, ktorým záleží na tom, aby bola nájdená pravda. V prípade ďalšieho vážavého postupu súdnych orgánov sú matky odsúdených odhodlané k poslednému zúfalemu kroku: chcú zahájiť protestnú hladovku za prešetrenie celého prípadu. Dúfajme, že k ničomu takému nedôjde.

(ilustračné foto: M. Plekanec)

dislav Vrba, JUDr. Otakar Motejl, JUDr. Kamil Beresecký, JUDr. Ladislav Turi-Nagy, JUDr. Alfonz Langer, JUDr. Vojtech Rampásek, JUDr. Zoltán Škrovina

???

Niekoľko týždňov sme sa pokúšali pochopiť, nájsť vysvetlenie. Na konci každej úvahy ostával otáznik.

Kde sa vzali štyri rozličné verzie o nájdení mŕtvol?

Ktorá je skutočne Ľudmila Cervanová?

Je vôbec niektorá Ľudmila Cervanová?

KTO sa potreboval poistiť silou verejnej mienky?

Orgány činné v trestnom konaní dostali doložku mimoriadnych právomocí.

Čím bol tento prípad taký mimoriadny?

Na odsúdených sa od počiatku vyšetrovania hľadalo ako na vrahov, boli zastrašovaní a vydieraní hrozbou trestu smrti.

Kde ostala prezumpcia neviny?

Oporou obžaloby boli priznania niektorých odsúdených. Vykonstruované procesy z 50. rokov len potvrdzujú, že cieľovým